

TBMM
HALKLARIN EŞİTLİK VE DEMOKRASİ PARTİSİ
GRUP BAŞKANLIĞI

Sayı : 6404

Tarih : 18.07.2024

10/1651

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞI'NA

Türkiye’de eğitim alanında iktidar tarafından yapılan/yapılması planlanan çalışmaların bilimsel akademik eğitime katkı vermediği hususu nettir. Zira merkezi sınav sonuçları eğitimin niteliğini sorgulatmakta olup nitelik başta olmak üzere eğitim alanında pek çok sorun çözülmediği gibi gündemdeki yakıcılığını korumaktadır. Okullaşma oranından, okulların öğrenciler için yeterli olup olmaması, öğrencilerin ulaşım, beslenme gibi temel haklarının sağlanmamasının yarattığı etkiler ve mevcut ekonomik koşulların eğitim süreci üzerindeki olumsuz etkisi kaygı uyandırıcı düzeydedir. Bu bahisle eğitime ilişkin sorunların değerlendirilmesi, çocukların maruz kaldığı/kalacağı olumsuz durumların tespiti ile alınacak önlemlerin belirlenmesi amacıyla Anayasanın 98 inci İçtüzüğü’nün 104 ve 105 inci maddeleri gereğince Meclis Araştırması açılmasını arz ve teklif ederim. 18.07.2024

Meral DANIŞ BEŞTAŞ

Erzurum Milletvekili

GEREKÇE

Türkiye’de eğitim sistemi yıllara yayılan biçimde çeşitli değişimler yaşamış olup halihazırda bütçeden de epey pay ayrılan “Maarif Modeli”; geçmişten günümüze kadar olan değişikliklerin yarattığı tahribatı gözler önüne sererken, uygulamaya konulması planlanan yeni modelin endişe verici boyutları tartışılmaktadır.

Yine kamuoyunda kaygı ve eleştirilere neden olan, kamuoyunun istikrarlı ve yoğun karşı duruşu ile görüşülmesi ertelenen Öğretmenlik Meslek Kanunu'nun içeriği de iktidarın eğitim politikalarının önemli bir yansımasıdır.

Şüphesiz iyi bir gelecek inşası iyi bir eğitim sisteminden geçer. Ancak Türkiye hâlihazırda dünya ölçeğinin gerisinde seyretmekte, PISA değerlendirmeleri Türkiye'nin tüm branşlarda en geri sıralarda olduğunu altını çizmektedir. Ekonomik İşbirliği ve Kalkınma Teşkilatı (OECD) tarafından üç yılda bir yayımlanan raporlar uyarınca Türkiye, 2022 yılında matematikte 39. sırada, okumada 36. sırada, fen alanında ise 34. sırada yer aldı. Bilhassa matematikteki seviye kaygı vericidir. Hal böyle olunca yeni kuşaklar dünyanın gelişim hızına ayak uyduramamaktadırlar. Bu durumun üniversiteler düzeyinde de böyle oluşu kaçınılmaz olup, çocukların geleceği açısından kaygı uyandırıcı bir durum söz konusudur.

Dünya ölçeğinde oldukça geri sıralarda olunma halinin; sürekli değiştirilen ama aslında gerçek ihtiyaçlardan kopuk eğitim sistemi olduğu açıktır. Yine 4+4+4 sisteminin kız çocukları için okullaşma oranını düşürdüğü veriler ile sabit iken, bu sistemde ısrar edilmesinin yarattığı tahribat ortada iken gerçek bir çözüm üretmek yerine Maarif Modeli altında, içeriği ideolojik yaklaşımlardan teşekkül bir sistemin getirilmesi önerisi eğitim camiası başta olmak üzere kamuoyunda tedirginliğe yol açmaktadır.

Eğitimin niteliksizliğinin önemli yansıması ve eğitimdeki kalitesizliğe dair kurmuş olduğumuz söylemlerin sağlaması, kuşkusuz merkezi sınav sonuçları ile netlik kazanmaktadır. Yükseköğretim Kurumları Sınavı (YKS) sonuçları dün açıklanmış olup verilere göre matematik ve fen testlerindeki kötü durum dikkat çekici olmuştur. ÖSYM Başkanı Bayram Ali Ersoy'un sınav istatistiklerine ilişkin yaptığı açıklamaya göre, 2024-TYT'de ortaöğretim son sınıf öğrencilerinin doğru cevap sayısı ortalamaları Türkçe (40 soru) testinde 21.427, sosyal bilimler (20 soru) testinde 9.001, temel matematik (40 soru) testinde 7.955 ve fen bilimleri (20 soru) testinde 3.478; AYT matematik (40 soru) testinin ortalaması 5.547, AYT fen bilimleri testinin ortalamaları ise, fizik (14 soru) alt testinde 2.247, kimya (13 soru) alt testinde 1.457 ve biyoloji (13 soru) alt testinde 2.324 olmuştur. 63 Bin öğrencinin “sıfır” puan çekmiş olması da sonuçların, diğer dikkat çeken yanı olmuştur. Bu veriler, doğrudan ÖSYM'nin verileri olup hiçbir yoruma yer bırakmayacak derecede eğitimdeki gerilemenin net bir fotoğrafıdır.

Çocukların, gençlerin; özgür bir ortamda demokratik, çoğulcu, bilimsel, objektif ve anadilinde eğitim koşullarının sağlanması en acil meseledir. Eğitim sisteminin değiştirilmesi oldu bittiye getirilmeyecek denli önemli olup bu değişim objektif, bilimsel çalışmalar ile gerçekleşmelidir. Müfredat değişikliği bir öğ alma aracına dönüştürülmeksizin, geçmişin eksik ve hataları ile dünya ölçeğinde eğitim sistemleri kıyas edilerek gelecek nesiller harmanlanmalıdır. Ancak eğitim sistemindeki bitmeyen eleştirilere rağmen, eğitimde nitelik artırıcı politikalar üretilmemekte, ülkenin dünya ölçeğindeki en gerilerde olan sıralamasına dair eleştiriler kulak ardı edilmektedir.

Eğitim sistemi normatif ve özcü olmayan; şiddet, baskı, düşmanlık, dışlama, cinsiyetçilik, ayrımcılık, ırkçılık, mezhepçilik içermeyen; bilimsel, eleştirel olan; yaratıcılığı destekleyen; hümanist, toplumcu ve çevreci olan; eşitlikçi ve özgürlükçü; demokratik ve hukukun üstünlüğünü esas alan; güncel gelişmelerle yoğrulan; öğrenci odaklı ve çocukların soyut-somut düşünme aşamalarını koruyan; çocuk hakları ve çocuğun üstün yararını esas alan; toplumsal renk ve çeşitliliği barındıran; toplumun kültürel çeşitliliğine yabancılaşmayan ilkelerle şekillendirilirse ancak güçlü toplum inşası mümkün kılınabilir.

Bu itibarla derhal bir araştırma komisyonu teşkil edilerek, eğitimdeki temel sorunların tespiti sağlanmalı, eğitime ayrılması gereken bütçe kalemleri değerlendirilmeli, bilimsel, parasız ve anadilinde eğitimin koşulları için gerekli çalışmalar yürütülmelidir.

2	ÇİÇEK OTLU	İSTANBUL	Ç. Otlı
3	MAHMUT DİNDAR	VAN	M. Dindar
4	NEJLA DEMİR	AĞRI	N. Demir
5	HALİDE TÜRKOĞLU	DİYARBAKIR	H. Türkoğlu
6	ÖMER FARUK GERGERLİOĞLU	KOCAELİ	Ö. Faruk Gergerlioğlu
7	ÖZGÜL SAKİ	İSTANBUL	Ö. Sakı
8	AYŞEGÜL DOĞAN	ŞIRNAK	A. Doğan
9	MEHMET RÜŞTÜ TIRYAKİ	BATMAN	M. Rüştü Tiryaki
10	ZÜLKÜF UÇAR	VAN	Z. Uçar
11	KAMURAN TANHAN	MARDİN	K. Tanhan
12	HÜSEYİN OLAN	BİTLİS	H. Olan
13	SEVİLAY ÇELENK ÖZEN	DİYARBAKIR	S. Çelenk Özen
14	YILMAZ HUN	IĞDIR	Y. Hun
15	ÖZNUR BARTİN	HAKKARİ	Ö. Bartin
16	SABAHAT ERDOĞAN SARITAŞ	SİİRT	S. Erdoğan Saritaş
17	ALİ BOZAN	MERSİN	A. Bozan
18	ADALET KAYA	DİYARBAKIR	A. Kaya
19	ÖMER ÖCALAN	ŞANLIURFA	Ö. Öcalan
20	HEVAL BOZDAĞ	AĞRI	H. Bozdağ